

Datafortrolighedspolitik

Indhold

1 Præambel	3
2 Principper	3
3 Organisering	3
4 Lovgivningens rammer	4
5 Regler for datafortrolighed generelt	5
a. Oplysninger om personer	5
b. Oplysninger om virksomheder	5
6 Regler vedrørende eksterne brugeres adgang til mikrodata..	7
7 Regler vedrørende Danmarks Statistik som databehandler ..	8
8 Regler vedrørende interne brugeres adgang til data	9

Bilag

Bilag 1. Håndtering af diskretionering i person- og erhvervsstatistikker	11
Personstatistik	11
Erhvervsstatistik	13
Kobling mellem erhvervs- og personstatistik	16
Bilag 2. Eksterne brugeres adgang til individdata	19
Forskerordningen	19
Ministerieordningen	21
Lovmodellen	22
Datavarehuse	23
Udlevering af individdata til eksterne brugere	24
Bilag 3. Videregivelse af personhenførbare data til andre offentlige myndigheder	25
Bilag 4. Tilbage melding til dataleverandører	27
Persondata	27
Virksomhedsdata	27
Tilbagelevering af oplysninger virksomheden selv har bedt om	27
Tilbagelevering af indberettede oplysninger i forbindelse med fejlsøgningen	27
Tilbagelevering af andre end indberettede data i forbindelse med fejlsøgningen	28
Tilbagelevering af bearbejdede data på baggrund af de indberettede oplysninger	28
Bilag 5. Stikprøvebaserede opgørelser	29
Diskretioneringsmetoder	29

Frivillig medvirken i dataindsamling (Survey)	29
Bilag 6. Databehandleraftaler.....	32

1 Præambel

Danmarks Statistiks datafortrolighedspolitik er det sæt af regler og retningslinjer, som Danmarks Statistik anvender i håndteringen af de mange data om danskerne og danske virksomheder, der er grundlaget for statistikproduktionen.

På persondataområdet findes der direkte lovgivning, der regulerer datafortrolighed. På virksomhedsdataområdet er den lovmæssige regulering mindre omfattende.

For begge statistikområder gælder, at datafortrolighedspolitikken er Danmarks Statistiks konkrete udmøntning af de lovgivningsmæssige regler og de grundlæggende principper, der findes for en håndtering af data, som sikrer, at borgere såvel som virksomheder kan være sikre på, at deres data kun anvendes til statistiske formål eller videnskabelige undersøgelser, og at der ikke kan afsløres viden om enkeltpersoner eller enkeltvirksomheder via den statistiske anvendelse af deres data.

Datafortrolighedspolitikken er suppleret med en række bilag, der mere konkret gør rede for håndteringen af den generelle politik på en række specifikke områder og i en række specifikke situationer bl.a. i forbindelse med brugeres adgang til data i Danmarks Statistik og i forbindelse med dataudveksling mellem Danmarks Statistik og andre myndigheder.

2 Principper

Danmarks Statistiks hovedopgaver er, som den centrale danske statistikproducent, talmæssigt at belyse udviklingen i samfundet. Det er en forudsætning for denne virksomhed, at Danmarks Statistik ligger inde med en stor mængde oplysninger om borgere og virksomheder – mange af disse har en fortrolig karakter. Borgere og virksomheder har derfor med rette krav på, at oplysninger om dem beskyttes og kun anvendes til statistiske eller videnskabelige formål. Danmarks Statistiks datafortrolighedspolitik fastlægger, hvordan denne beskyttelse sikres.

De overordnede principper for datafortrolighedspolitikken er:

- At beskytte identiteten på de personer, erhvervsvirksomheder og institutioner¹, der findes oplysninger om, i Danmarks Statistik.
- At sikre, at oplysninger i Danmarks Statistik alene anvendes til statistik eller videnskabelige undersøgelser.

Principperne udmøntes i en række regler og praksisser, der beskrives i de efterfølgende afsnit.

3 Organisering

Rigsstatistikeren er den øverste fagligt og administrativt ansvarlige for Danmarks Statistiks virksomhed, herunder også for datafortrolighedspolitikken.

¹ Offentlige institutioner samt private og selvejende institutioner, der løser opgaver for staten og kommuner i henhold til indgåede driftsaftaler eller driftsoverenskomster eller i henhold til lovgivning, er ikke omfattet af Danmarks Statistiks regler for diskretionering af virksomheder.

Datafortrolighedspolitikken er udarbejdet af Rigsstatistikeren i samarbejde med Danmarks Statistiks bestyrelse.

Arbejdet med stillingtagen til principielle spørgsmål vedrørende datafortrolighedspolitikken og revisionen heraf foregår i Danmarks Statistik Datafortrolighedsudvalg, der er nedsat af Rigsstatistikeren. Datafortrolighedsudvalget udarbejder en årlig redegørelse til Rigsstatistikeren over resultaterne af udvalgets drøftelser. Bestyrelsen orienteres om hovedpunkter fra redegørelsen.

Det enkelte statistikkontors chef er ansvarlig for at sikre, at datafortrolighedspolitikken implementeres i kontorets arbejde, herunder at det ikke er muligt at identificere enkelte borgere eller virksomheder i de statistiske produkter². Den ansvarlige chef har umiddelbart kendskab til produktets detaljer og har derfor også forudsætningerne for at finde eventuelle kritiske forhold. I tvivlstilfælde skal der rettes henvendelse til Datafortrolighedsudvalget.

4 Lovgivningens rammer

Danmarks Statistiks datafortrolighedspolitik er en konkret udmøntning af en række regler i lovgivning og bekendtgørelser: EU-forordningen om europæiske statistikker, Databeskyttelsesforordningen, Databeskyttelsesloven, Forvaltningsloven, Offentlighedsloven, Straffeloven og Lov om Danmarks Statistik.

Den relevante lovgivning findes på Danmarks Statistiks hjemmeside (www.dst.dk/da/OmDS/lovgivning?#fortrolig)

EU-lovgivningen, Databeskyttelsesloven og Forvaltningsloven fastsætter det overordnede princip, som er, at oplysninger, der er indhentet til statistiske formål, alene må anvendes til at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser. I henhold til lovgivningen i straffeloven og forvaltningsloven vil en bestemt del af de statistiske oplysninger i Danmarks Statistik være fortrolige. Danmarks Statistik har valgt at klassificere alle statistikoplysninger som fortrolige.

Når oplysninger er kommet ind i det (lukkede) statistiske system, giver Databeskyttelsesloven udvidet adgang til behandling af data til statistiske og videnskabelige formål. Oplysninger fra det (lukkede) statistiske system må herefter ikke bruges til andre formål, men de kan – inden for rammerne af den nævnte lovgivning – videregives til andre offentlige myndigheder. Videregivelse må dog kun ske til statistiske eller videnskabelige formål, og oplysningerne må således ikke bruges til f.eks. administrative, retlige eller skattemæssige formål eller til kontrol af statistiske enheders forhold. Dette afskærer ikke Danmarks Statistik fra at levere serviceydelser i forhold til fx oparbejdning, fejlsøgning og dokumentation af andre institutioners data, som anvendes til administrative formål.

Forvaltningsloven understreger offentligt ansattes tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, de bliver bekendt med som led i deres arbejde (§ 27). Desuden indeholder loven regler (§§ 28 samt 30, 31 og 32) om videregivelse af data til anden offentlig myndighed (jf. afsnit 6 i Danmarks Statistiks datafortrolighedspolitik).

² Undtaget er Udenrigshandel med varer og Industriens salg af varer, hvor der er passiv diskretionering, og hvor indirekte identifikation er mulig i visse tilfælde.

Offentlighedsloven fastslår (§ 10), at reglerne om aktindsigt ikke gælder materiale, der er tilvejebragt til udarbejdelse af statistik eller videnskabelige undersøgelser.

Straffeloven fastlægger (§ 152) strafammen for (nuværende og tidligere) offentligt ansattes videregivelse af fortrolige oplysninger.

Lov om det centrale virksomhedsregister fastlægger bl.a. hvad der skal forstås ved en juridisk enhed (§ 3) og en produktionsenhed (§ 4).

Lov om Danmarks Statistik slår fast, at offentlige myndigheder og institutioner skal give Danmarks Statistik adgang til de oplysninger, som de er i besiddelse af, som er nødvendige for opfyldelsen af Danmarks Statistiks arbejdsplan (§ 6) – samt at erhvervsdrivende har pligt til at levere en række oplysninger til Danmarks Statistik (§§ 8-13).

5 Regler for datafortrolighed generelt

Da det overordnede princip er, at oplysninger i det (lukkede) statistiske system ikke må komme ud af dette system, behandler Danmarks Statistik alle de oplysninger, Danmarks Statistik ligger inde med, som fortrolige. Dog opfattes følgende variable ikke som fortrolige: køn, alder samt arbejdsstedets branche, kommune og sektor.

a. Oplysninger om personer

Hovedreglen er, at oplysninger, der kan henføres til en enkeltperson, skal diskretioneres, således at man ikke kan opnå ny viden om enkeltpersoners forhold fra et statistikprodukt.

Hovedparten af data til personstatistik indhentes fra administrative registre i henhold til Lov om Danmarks Statistik. Det er helt grundlæggende, at registerdata, der er videregivet til Danmarks Statistik, kun må anvendes til statistiske og videnskabelige formål. De må således hverken tilbagegives til offentlige dataleverandører eller videregives til andre offentlige myndigheder på en måde, så data fra Danmarks Statistik kommer til at medvirke ved afgørelsen af konkrete enkeltsager i det administrative system.

I de enkelte tilfælde, hvor registergrundlaget ikke er tilstrækkeligt til at udarbejde statistikken, kan der gennemføres surveys, hvor dataindsamlingen sker ved direkte henvendelse til en udvalgt personkreds. Sådanne surveys er ikke dækket af Lov om Danmarks Statistik. Derfor kræves accept fra de medvirkende personer på et informeret grundlag. Det betyder, at disse personer forud for selve dataindsamlingen skal orienteres om undersøgelsens formål og indhold, og et ønske om ikke at deltage skal respekteres. Dette gælder også for surveys, der ikke indgår i statistikproduktionen, men gennemføres som serviceopgave.

b. Oplysninger om virksomheder

Behandlingen af virksomhedsdata er reguleret i Forvaltningsloven, der bl.a. regulerer spørgsmål vedr. videregivelse af data samt i forordningen om europæiske statistikker. Derudover er behandlingen af data vedr. personligt ejede virksomheder reguleret af Databeskyttelsesloven, da disse betragtes som værende både virksomhedsdata og persondata. Herudover findes der ingen dansk lovgivning,

der pålægger diskretionering af virksomhedsdata, men Danmarks Statistik har i overensstemmelse med anbefalingen i adfærdskodeks for europæiske statistikker besluttet at foretage diskretionering af virksomhedsdata.

I forhold til det første overordnede fortrolighedsprincip om at beskytte identiteten på de personer, virksomheder og institutioner, der findes oplysninger om i Danmarks Statistik, gennemføres der i henhold til den af bestyrelsen vedtagne datafortrolighedspolitik diskretionering af statistikprodukterne efter to metoder – hhv. aktiv og passiv diskretionering.

Aktiv diskretionering Alle erhvervsstatistikker – bortset fra Udenrigshandel med varer, Udenrigshandel med tjenester, Betalingsbalancens opgørelse af vare- og tjenestehandel og Industriens salg af varer, jf. nedenstående – anvender aktiv diskretionering.

Den væsentligste fortrolighedsregel er anvendelsen af et antalskriterium, nemlig at der skal være minimum tre observationer i en tabelcelle, for at de pågældende oplysninger i cellen skal kunne offentliggøres.

På grund af heterogeniteten i virksomhedsdata anvendes derudover det såkaldte dominanskriterium for økonomisk volumen (fx omsætning eller værditilvækst). Det betyder, at hvis de to største virksomheder tilsammen udgør en dominerende andel af værdien i en given tabelcelle, så diskretioneres der, jf. bilag 1.

Dog gælder det for alle erhvervsstatistikker, at antal statistiske enheder (dvs. firmaer, arbejdssteder eller faglige enheder) i den pågældende statistik altid som udgangspunkt kan oplyses uanset antallet af observationer, så længe det drejer sig om erhvervsdemografiske og ikke økonomiske eller beskæftigelsesmæssige variable. Erhvervsdemografiske variable er fx geografi, branche og sektor, der alene afgrænser populationen af statistiske enheder og ikke afslører noget om deres økonomiske aktivitet.

Ved undersøgelse af om data må offentliggøres, foretages først en primær diskretionering, hvor de enkelte grupperinger betragtes isoleret, og hvor kriterierne er antal og/eller dominans. Det suppleres med en sekundær diskretionering, som udføres manuelt, og som går ud på at forhindre statistikbrugeren i at rekonstruere de diskretionerede tal for en gruppe ved hjælp af offentliggjorte (ikke-diskretionerede) tal for andre grupper. Dette er typisk relevant i offentliggørelser af mere detaljerede statistikker med kombinationer i hierarkiske strukturer såsom brancher, størrelsesgrupper og geografiske områder. Sekundær diskretionering kaldes også følgediskretionering.

Passiv diskretionering For statistikkerne Udenrigshandel med varer, Udenrigshandel med tjenester, Betalingsbalancens opgørelse af vare- og tjenestehandel samt Industriens salg af varer benyttes såkaldt passiv diskretionering, hvor virksomhederne selv skal anmode om diskretionering. Dette skyldes, at det er varen/tjenesten og ikke virksomheden, som udgør den statistiske enhed. Desuden er den EU-krævede vareklassifikation, som bruges i Udenrigshandel med varer og Industriens salg af varer, så detaljeret, at en aktiv diskretionering på virksomhedsniveau ville medføre, at statistikken ikke kunne offentliggøres meningsfuldt.

Kort fortalt indebærer metoden, at tabelresultater som udgangspunkt ikke diskretioneres, jf. den metode, der er nævnt ovenfor om aktiv diskretionering. Dog har de indberettende virksomheder mulighed for at få resultaterne for en given vare helt eller delvist hemmeligholdt (diskretioneret), hvis de i henhold til nærmere fastsatte kriterier har en dominerende position på markedet for den givne

vare. Men det kræver med andre ord, at virksomheden henvender sig til Danmarks Statistik herom. Hvis virksomheden ikke opfylder kriterierne for markedsdominans afvises ønsket om hemmeligholdelse. Der sker en årlig opfølgning på, om godkendte hemmeligholdelser fortsat opfylder kriterierne. Der gælder særlige kriterier for statistikken om udenrigshandel med varer pga. mulighed for sammenligning med andre landes statistik. En detaljeret beskrivelse af disse regler findes i bilag 1.

Det andet overordnede fortrolighedsprincip om at sikre, at oplysninger i Danmarks Statistik alene anvendes til statistik og videnskabelige undersøgelser, gælder også for oplysninger om virksomheder. Som undtagelse gælder dog, at opdateringer, som Danmarks Statistik foretager i det Erhvervsstatistiske Register om fx virksomheders branche, replikeres til det Centrale Virksomhedsregister (CVR), hvorved det bliver almindeligt tilgængeligt som del af de offentlige grunddata.

6 Regler vedrørende eksterne brugeres adgang til mikrodata

Adgang til individdata Eksterne brugere kan, såfremt de opfylder en række betingelser, få adgang til at analysere afidentificerede individdata hos Danmarks Statistik. Med individdata forstås data, som er knyttet til et enkelt individ eller en enkelt virksomhed i modsætning til aggregerede data, som alene beskriver grupper af individer eller virksomheder.

Eksterne brugere kan bruge individdata via en af Danmarks Statistiks fire serviceordninger:

1. Forskerordningen
2. Ministerieordningen
3. Lovmodelordningen
4. Datavarehuse

De fire ordninger er nærmere beskrevet i bilag 2.

Adgang til individdata Uanset hvilken af de fire ordninger der anvendes, opbevares data i Danmarks Statistik. Brugere, der autoriseres af Danmarks Statistik, får i en nærmere angivet periode adgang til de individdata, de har behov for til nærmere angivne faglige formål, men brugere må aldrig hjemtage individdata, det vil sige, overføre individdata til servere uden for Danmarks Statistik.

De tabeller, der udarbejdes på baggrund af data i disse ordninger, skal overholder Danmarks Statistiks regler og retningslinjer for datafortrolighed og diskretionering.

Individdata stilles til rådighed for brugeren i *afidentificeret form*. Der stilles ikke krav om fuld anonymisering, men en vis begrænsning i adgangen til data fx i form at et begrænset antal variable eller yderligere diskretionering kan dog vise sig nødvendig, hvis risiko for genkendeligheden af enkelte personer eller virksomheder er for åbenbar – fx ved små populationer.

Fælles for alle fire ordninger er, at de kun må bruges til analytiske formål. De må under ingen omstændigheder bruges til administrative formål. De må heller ikke bruges til løbende statistikproduktion, med mindre der foreligger en særskilt aftale herom.

For alle fire ordninger gælder, at tvivlstilfælde, som måtte opstå ved fortolkning af reglerne om datafortrolighed, behandles af Danmarks Statistiks datafortrolighedsudvalg. Udvalget foretager om nødvendigt en indstilling til Rigsstatistikeren.

Uanset hvilken af de fire ordninger de eksterne brugere anvender, er det en generel betingelse, at brugerne på forhånd har *underskrevet særlige fortroligheds- og tavshedserklæringer*.

Forskerordningen	Forskerordningen kan bruges af forskere/analytikere, som på forhånd er tilknyttet en institution, som er autoriseret til på projektbasis at få adgang til data på Danmarks Statistik.
Ministerieordningen	Centrale statslige myndigheder som departementer, styrelser o. lign kan på grund af deres særlige analysebehov få adgang til data på mere fleksible vilkår end de øvrige forsknings- og analysemiljøer.
Lovmodellen	Lovmodellen er en helt særlig model for de dele af centraladministrationen, som har behov for at udføre <i>lovforberedende analyser på regeringens økonomiske modeller</i> . Departementer, som ønsker at bruge Lovmodellen, godkendes af både Danmarks Statistik og af det departement, som har ansvaret for lovmodellen.
Datavarehuse	I forbindelse med etablering af et ministerielt datavarehus indgås en udviklings- og driftsaftale, hvor ministerielle medarbejdere har adgang til datavarehuset i udviklingsfasen og i den efterfølgende driftsfase. Datavarehuset vil typisk indeholde data på cpr- og cvr-niveau, som begge erstattes af en neutral ident, som tildeles af DST. Med den neutrale ident som nøgle vil der være mulighed for at koble DST's data med data, som ministeriet placerer i datavarehuset.
Videregivelse	Danmark Statistik kan i helt særlige tilfælde, undtagelsesvist og efter konkret beslutning fra Rigsstatistikeren videregive personhenførbare data til en anden offentlig myndighed med henblik på udarbejdelse af statistik. Dette er beskrevet i bilag 3.

7 Regler vedrørende Danmarks Statistik som databehandler

Andre offentlige myndigheder kan have hjemmel til adgang til de samme data, som indgår i Danmarks Statistiks statistikproduktion. For at undgå dobbeltindsamling af oplysninger kan Danmarks Statistik indsamle data på en anden myndigheds vegne. I disse tilfælde er den pågældende anden myndighed dataansvarlig, og Danmarks Statistik er databehandler. Indsamling og videregivelse af data sker efter myndighedens instruks, inkl. eventuel videregivelse til andre myndigheder forud for behandling i Danmarks Statistik. Processen afsluttes med videregivelse til Danmarks Statistiks ordinære virksomhed, hvorefter Danmarks Statistik bliver dataansvarlig for disse data på normal vis.

Anvendelsen af data til statistik efter denne model er ikke uforenelig med et oprindeligt administrativt formål med dataindsamlingen. Data, der er indsamlet til administrative formål, kan videregives til statistik – men det omvendte må ikke være tilfældet.

Danmarks Statistiks anvendelse af databehandlermodellen kræver Rigsstatistikernes tilladelse i hvert enkelt tilfælde.

Reglerne vedrørende databehandleraftaler er nærmere beskrevet i bilag 6.

8 Regler vedrørende interne brugeres adgang til data

Danmarks Statistiks medarbejders adgang til data skal godkendes af disses chef og være begrundet i et data-behov i snæver relation til den eller de statistikker, som de pågældende medarbejdere arbejder med. Adgang sker således efter et 'need-to-know' princip, og Danmarks Statistiks IT-afdeling gennemgår dataadgangen hvert halve år med henblik på revision af den tildelte adgang.

Medarbejdernes brug af registerdata logges i henhold til Sikkerhedsbekendtgørelsens § 19.

Bilag

1. Håndtering af diskretionering i person- og erhvervsstatistikker
2. Eksterne brugeres adgang til indviddata
3. Videregivelse af personhenførbare data til andre offentlige myndigheder
4. Tilbage melding til dataleverandører
5. Stikprøvebaserede opgørelser
6. Databehandleraftaler

Bilag 1. Håndtering af diskretionering i person- og erhvervsstatistikker

Indledning Dette bilag beskriver overordnet, hvordan Danmarks Statistik sikrer diskretionering i statistikprodukter (dvs. aggregerede data), der skal offentliggøres eller leveres som serviceopgaver til specifikke brugere og kunder. Generelt opdeles statistikområderne i personstatistik og erhvervsstatistik. Først gennemgås diskretionering for personstatistik, dernæst for erhvervsstatistik og til sidst for koblingen mellem de to. Der kan være supplerende krav eller mindre afvigelser til diskretionering for enkelte registre og statistikområder. For disse henvises til retningslinjerne for den pågældende statistik, der kan rekvireres ved henvendelse til den enkelte statistikansvarlige.

Personstatistik

Krav til diskretion Diskretioneringskravet for personstatistik er, at der ikke ud fra statistikken må kunne udledes ny information om enkeltindivider eller husholdninger. I praksis indebærer dette, at læseren af en tabel ikke må kunne opnå ny viden om enkeltindivider ud over køn og alder, der betegnes som keredemografiske variable og derfor ikke skal diskretioneres samt arbejdsstedets branche, kommune og sektor, som er offentlig tilgængelig via cvr.dk.

Som hovedregel betyder dette:

- Der skal være minimum 3 individer i en gruppe før der oplyses yderligere information om gruppen³

Optælling af individer Dette krav opfyldes ved at tjekke alle kombinationer af grupperinger ud over det fulde kryds.

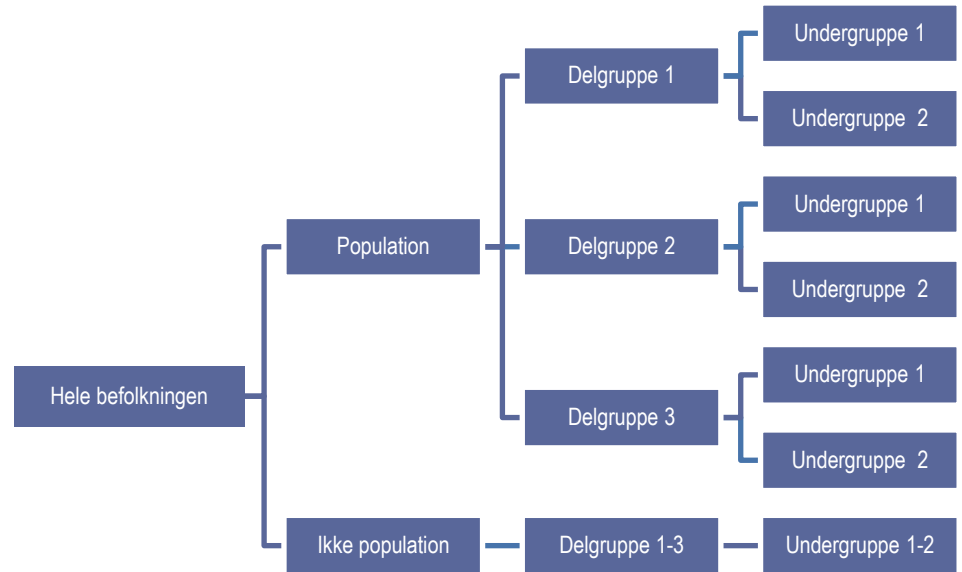
Eksempelvis hvis der betragtes en opdeling på tre variable, så sikres dette ved at hver kombination af to variable indeholder minimum 3 individer. Dvs. at hvert kryds af variabel 1 og variabel 2 skal indeholder mindst 3 individer. Det samme gælder for krydsene af variabel 1 og 3, samt variabel 2 og 3.

Såfremt populationen i et statistikprodukt ikke er hele befolkningen, betragtes populationsudvælgelsen som en gruppering (i og uden for population) i sig selv på lige fod med andre grupperinger.

Figur 1 illustrerer en udvalgt population, der tilknyttes to ekstra oplysninger (delgruppe 1-3 og undergruppe 1-2).

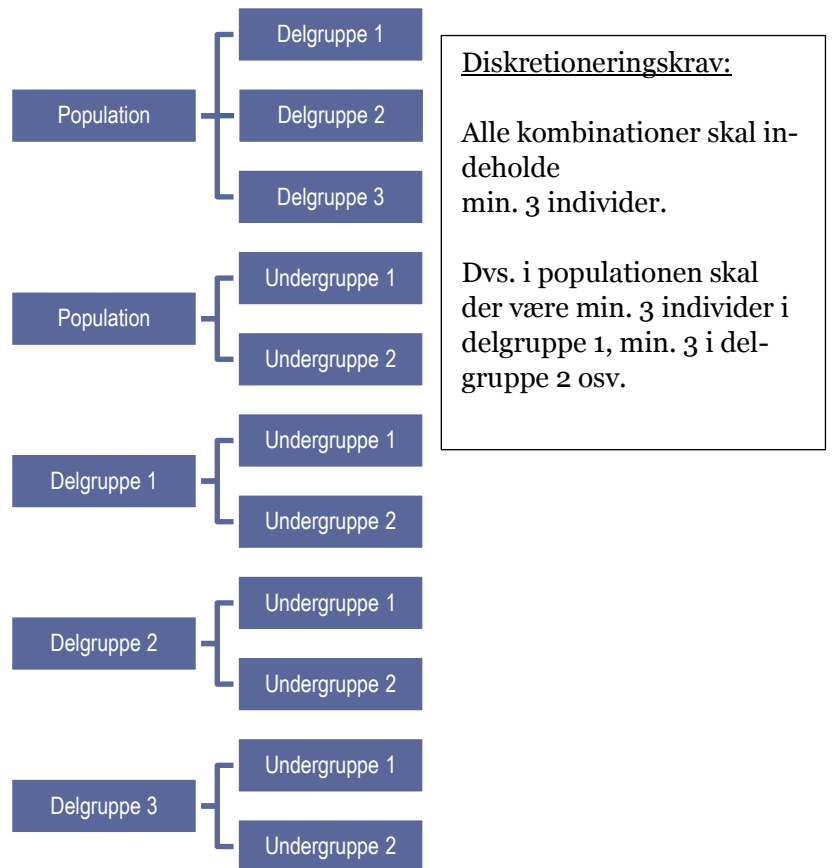
³ Der kan i særlige tilfælde stilles krav om flere end 3 individer såfremt området anses som særligt følsomt. Hvis der hentes informationer fra flere statistikker, så anvendes det strengeste diskretionskrav.

Figur 1 Eksempel på diskretionering for personstatistik

At de statistiske produkter lever op til diskretioneringskravet sikres ved at tjekke, at alle kombinationer af grupperinger, hvor en af grupperingerne ikke er medtaget, indeholder minimum 3 individer. I eksemplet betyder det, at samtlige af følgende kombinationer af ovenstående opdelinger skal indeholde minimum 3 individer:

Figur 2 Krav til diskretionering for personstatistik ved optælling af individer

Eksempel	<p>Vi betragter en population defineret ved alle indvandrere fra ikke-vestlige lande pr. 1. januar 2015. Denne tilkobles oplysninger om uddannelse i grupper og tilknytning til arbejdsmarkedet. I forhold til figur 1 og 2, så er delgrupperingen herved uddannelsesgrupper og undergrupperingen arbejdsmarkedetsstatus. Diskretioneringskravet opfyldes ved følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Der skal som minimum være 3 indvandrere fra ikke-vestlige lande i hver uddannelsesgruppe. b. Dernæst skal der være minimum 3 indvandrere fra ikke-vestlige lande i hver gruppering af arbejdsmarkedstilknytning. c. I alt for hele befolkningen skal der være minimum 3 personer i hver kombination af uddannelsesgruppe og gruppering af arbejdsmarkedstilknytning. <p>Er a., b. og c. opfyldt, er der ikke behov for diskretionering.</p>
Håndtering af diskretionsproblemer	<p>Hvis ovenstående krav ikke er opfyldt, så er der fortrolighedsproblemer som skal håndteres i form af diskretionering. Dvs. det er nødvendigt at "sløre" data, så enkeltindviders oplysninger ikke kan identificeres. Det kan gøres ved:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sammenlægning af undergrupper. 2. Sletning af pågældende oplysninger. <p>Ved sammenlægning af grupper tjekkes det efterfølgende, om den nye gruppering opfylder diskretioneringskravene ovenfor. Hvis der i stedet slettes oplysninger for de problematiske kombinationer, så sikrer vi, at det ikke er muligt at regne baglæns og aflede de faktiske værdier. Her er vi især opmærksom på, at angivelsen af totaler og subtotale kan skabe behov for sekundær diskretionering, se forklaring under erhvervsstatistik.</p>
Eksempel	<p>Hvis vi igen betragter eksemplet ovenfor, og betingelse a. ikke er opfyldt, altså at en af uddannelsesgrupperne indeholder færre end 3 indvandrere fra ikke-vestlige lande. Givet at betingelse b. og c. er opfyldt, kan dette løses ved at lægge uddannelsesgrupperne sammen, således der er min. 3 indvandrere fra ikke-vestlige lande i hver delgruppe.</p>
Skærpende forhold	<p>I visse former for serviceopgaver gælder skærpede diskretioneringskrav. Det gælder fx hvis data ejes af andre end Danmarks Statistik. Eksempelvis ejer Sundhedsdatastyrelsen Lægemiddelstatistikregisteret, hvor de sætter krav til minimumsantallet af enheder i de enkelte celler.</p> <p>Derudover er der skærpende omstændigheder ved levering af aggregerede data, hvor kunden har indsendt populationen, som sammenkøres med Danmarks Statistiks registerdata. I de tilfælde er det vigtigt i diskretioneringen at indtænke, at kunden har egne oplysninger om de indsendte individer.</p>
Forskningservice	<p>For regler ved hjemtagelse af aggregerede data igennem Danmarks Statistiks Forskningservice henvises til bilaget omhandlende diskretioneringskrav i forbindelse med arbejde med forskningsdatasæt.</p>
	<p>Erhvervsstatistik</p>
Krav til diskretion	<p>Diskretioneringskravet for erhvervsstatistik består ligeledes i, at der ud fra et statistikprodukt ikke må kunne opnås identificerbar information om enkelte virksomheder eller arbejdssteder. Det betyder, at det ikke må være muligt at få</p>

oplysninger om aktiviteten eller andre fortrolige karakteristika for den enkelte statistiske enhed, såsom fx omsætning, antal fuldtidsansatte etc.

Dog er der ikke de samme krav til offentlige enheder, idet det ikke anses problematisk hvis informationer om disse kan identificeres

Alle erhvervsstatistikker, bortset fra statistikkerne over udenrigshandel med varer og tjenester og industriens salg af varer, anvender princippet om aktiv diskretionering, som er beskrevet nedenfor.

Praksis for aktiv diskretionering For at en information ikke opfattes som henførbart til den enkelte statistiske enhed, skal følgende krav være opfyldt for hver enkelt kombination:

- Der skal være minimum 3 statistiske enheder.

Statistiske enheder kan være den økonomiske eller juridiske enhed, CVR-nummeret, arbejdsstedet etc. Det afhænger af hvilket enhedsniveau statistikken opgøres på.

Ved statistik på økonomiske variable skal der også tages højde for at enkelte virksomheder kan dominere aktiviteten i en sådan grad, at det er muligt at identificere omfanget af den valgte variabel for enkelte statistiske enheder ved angivelse af totaler for eksempelvis branchen. Derfor er der, til forskel fra diskretionering af personstatistikken, også brug for et dominanskriterium:

1. De to største statistiske enheder (virksomheder) må samlet højst stå for 85 pct. af den økonomiske volumen (fx omsætning eller værditilvækst) i en given tabelcelle. Der diskretioneres dog kun i tilfælde af økonomiske variable.

Hvis der eksempelvis leveres aggregerede erhvervsdata, så er dominanskriteriet opfyldt, når de 2 største omsætninger tilsammen udgør mindre end 85 pct. af den samlede omsætning i hver kombination.

Bemærk, at dominanskriteriet som udgangspunkt beregnes på baggrund af omsætningen, uanset om der oplyses en anden økonomisk variabel, fx værditilvækst, i tabellen. Årsagen er, at en bruger ellers vil kunne sammenstykke identificerbar information ved at bestille en række forskellige tabeller med enkeltvariable.

Dog gælder det, at selve antallet af statistiske enheder i den pågældende statistik altid kan oplyses uanset antallet af observationer.

Eksempel Vi betragter en aggregeret statistik, hvor omsætning for en gruppe af CVR-numre fordeles på deres hovedbranche og sektor (offentlig/privat). For at ovenstående to krav er overholdt, skal følgende gælde:

- a. Inden for hver hovedbranche skal der som minimum være 3 CVR-numre i hver sektor.
- b. Inden for hver hovedbranche og sektor, må de to CVR-numre med størst omsætning ikke stå for mere end 85 pct. af den samlede omsætning.

Er kravene a. og b. opfyldt, er der ikke behov for diskretionering.

Ved undersøgelse af om den aggregerede statistik må offentliggøres, foretages først en primær diskretionering, hvor den enkelte gruppe betragtes isoleret, dvs. der tjekkes om ovenstående to krav er opfyldt for gruppen.

Hvis kravene ikke er opfyldt, så er der fortrolighedsproblemer og det er nødvendigt at ”sløre” data, så enkelt enheders oplysninger ikke kan identificeres.

Dette kan gøres ved følgende:

1. Sammenlægning af undergrupper.
2. Sletning af pågældende oplysninger.

Ved sammenlægning af grupper tjekkes det efterfølgende, om den nye gruppering af enheder opfylder begge diskretioneringskrav ovenfor. Ved sletning af oplysninger skal man være opmærksom på evt. behov for sekundær diskretionering (også kaldet følgediskretionering), således at de slettede oplysninger ikke kan afledes ud fra totaler, subtotaler eller lignende. Dette er typisk relevant i offentliggørelser i hierarkiske strukturer såsom brancher, størrelsesgrupper og geografiske enheder, eksempelvis regioner og kommuner.

Eksempel 1 Hvis vi betragter eksemplet ovenfor, hvor krav a. ikke er opfyldt. Dvs. der inden for én hovedbranche er mindre end 3 CVR-numre i én sektor. Dette betyder, at der er et diskretioneringsproblem, som skal løses. Vi løser det ved at fjerne sektoropdelingen for den pågældende hovedbranche, som illustreret i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1 For få CVR-numre i én gruppe

	Diskretionering	Antal CVR	Omsætning
Hovedbranche 1	Nej	9	80 mio. kr.
- Offentlig	Ja, primær	2	30 mio. kr.
- Privat	Ja, sekundær	7	50 mio. kr.

Først tjekkes om der er minimum 3 CVR-numre i hver sektor inden for hovedbranchen (primær diskretionering). Det ses, at der kun er 2 CVR-numre i den offentlige sektor i hovedbranche 1, hvorfor omsætningen derfor ikke må oplyses. Herefter tjekkes om det er muligt, på baggrund af de resterende oplysninger, at udlede omsætningen for den offentlige sektor selvom denne er bortdiskretioneret. Her kan den beregnes som differencen mellem hovedbranchens omsætning i alt og omsætningen for den private sektor, hvilket betyder, at der er behov for sekundær diskretionering. Derfor bortdiskretioneres omsætningen for den private sektor også.

Eksempel 2 Hvis vi betragter eksemplet ovenfor, hvor krav b. ikke er opfyldt. Dvs. der inden for én hovedbranche og sektor er to CVR-numre, som udgør mere end 85 pct. af omsætningen. Dette betyder, at der er et diskretioneringsproblem som skal løses. Vi løser det ved at fjerne sektoropdelingen for den pågældende hovedbranche, som illustreret i tabel 2 nedenfor.

Tabel 2 Dominansproblem i én gruppe

Diskretionering	Antal CVR	Omsætning	Oms. to største
Nej	25	100 mio. kr.	70 mio. kr.
Ja, sekundær	5	30 mio. kr.	20 mio. kr.

Tabel 2 viser, at der er mere end 3 CVR-numre i hver gruppe, hvorfor krav a. er opfyldt. Nu tjekkes krav b. (dominanskriteriet) for hver sektor inden for hovedbranchen. For den offentlige sektor udgør de to største CVR-numre 67 pct. (20/30) af omsætningen, så her er der ikke et dominansproblem. For den private sektor udgør de to største 93 pct. (65/70), og dermed har vi et dominansproblem. Derfor bortdiskretioneres først omsætningen for den private sektor (primær diskretionering), og herefter bortdiskretioneres også omsætningen for den offentlige sektor (sekundær diskretionering), da det ellers vil være muligt at udlede omsætningen for den private sektor. For hovedbranchen samlet udgør de to største CVR-numre 70 pct. (70/100) af omsætningen, så her skal ikke diskretioneres.

Alternativt til at fjerne grupperingen på sektor for hovedbranchen, kan man i stedet vælge kun at oplyse omsætningen for den offentlige sektor, og derved bortdiskretionere omsætningen for den private sektor og totalt for hovedbranchen. Dog skal man her være absolut sikker på at brugeren ikke har mulighed for at få omsætningen for hovedbranchen fra anden kilde, ex. offentliggjorte tal i Statistikbanken eller tidligere leveringer.

Definition af økonomiske variable

Dominanskriteriet bruges når der oplyses aggregerede data for økonomiske variable. Vi definerer "økonomiske variable" snævert som regnskabsstatistikvariable, dvs. variable, der siger noget om volumen. Det indebærer samtidig, at mere kvalitative variable som f.eks. "aktiv på sociale medier" ikke skal underlægges dominanskriteriet. Med hensyn til beskæftigelsesoplysninger er det, som beskrevet under afsnittet om kobling mellem erhvervs- og personstatistik, kun "fuldtidsansatte" der behandles efter begge kriterier, dvs. at andre beskæftigelsesvariable, f.eks. antal personer med en bestemt uddannelse og antal beskæftigede personer (individer) ikke behandles efter dominanskriteriet, og i beskæftigelsesstatistikker benyttes 'fuldtidsansatte' som grundlag for dominansberegningen.

Særlige statistikker med passiv diskretionering

Statistikkerne over udenrigshandel med hhv. varer og tjenester samt industriens salg af varer har specielle diskretioneringskrav, som adskiller sig fra anden erhvervsstatistik, idet virksomhederne selv skal anmode om diskretionering. Argumentet for dette er, at de to statistikker har varen eller tjenesten som statistisk enhed frem for fx enkelte virksomheder. Det er derfor vanskeligt at udlede en information om enkeltindberettere i disse statistikker. Statistik om udenrigshandel fordelt efter virksomhedskarakteristika diskretioneres som øvrige erhvervsstatistikker, dog anvendes handelsomsætningen som grundlag for dominansberegning.

Kobling mellem erhvervs- og personstatistik

Krav til diskretionering

Når der kobles mellem erhvervs- og personstatistik, tager vi højde for diskretioneringsbehov for begge områder. Dvs. at man ikke må få oplysninger om enkelt individer eller enkelte erhvervsenheders aktivitet. Nedenfor beskrives diskretionering for hhv. beskæftigelsesstatistikker og for andre koblinger mellem erhvervs- og personstatistikker.

Beskæftigelsesstatistikker

Beskæftigelsesstatistikker er i sin natur en kombination af erhvervs- og persondata. Afhængigt af enheden der opgøres på i beskæftigelsesstatistikken gælder diskretioneringskravene for enten erhvervs- eller personstatistik.

Så længe beskæftigelsesstatistikken ikke vedrører virksomhedernes aktivitetsniveau (omsætning, antal fuldtidsansatte osv.), så gælder diskretioneringskravene

for personstatistik. Dette betyder, at eksempelvis en opgørelse på antal beskæftigede personer (hoveder) fordelt på uddannelsesniveau og branche er en personstatistik.

Hvis der derimod optælles antal fuldtidsansatte ligeledes fordelt på uddannelsesniveau og branche, så er der tale om en erhvervsstatistik, og skal derfor diskretioneres efter kravene for erhvervsstatistik med den forskel, at dominanskriteriet tjekkes på baggrund af antal fuldtidsansatte frem for omsætningen.

Diskretionering efter erhvervsstatistikens regler sker for at undgå at vise noget om enkeltvirksomheders aktivitetsniveau. Det er kun, når det beskæftigelsesbegreb, der bruges, måler volumen (forstået som antal fuldtidsansatte eller antal arbejdstimer), at beskæftigelse siger noget om aktiviteten i virksomheden. Derfor skal alene beskæftigelsesstatistikker, der er fordelt efter virksomhedskarakteristika, og som opgør beskæftigelsesvolumen, diskretioneres efter erhvervsstatistikens diskretioneringskrav.

Andre koblinger mellem
erhvervs- og
personstatistik

Ved kobling af erhvervs- og personstatistik skal data opfylde alle de opstillede krav for hvert statistikområde. Det samlede diskretioneringskrav er derfor:

1. Der skal være minimum 3 statistiske enheder.
2. De to største enheder må højst stå for 85 pct. af aktiviteten (dominanskriteriet).
3. Tre personer i alle kombinationer af grupperinger.

Bemærk at dominanskriteriet, ligesom ved ren erhvervsstatistik, kun er relevant såfremt der er tale om økonomiske variable. Ellers udelades dette og kravene er alene givet ved 1 og 3.

Eksempel

Vi vil opgøre omsætning fordelt på branche, og hvorvidt der er en ansat med en ph.d. grad i virksomheden. I dette tilfælde skal sikres at:

- a) Der skal være minimum 3 beskæftigede individer med og 3 beskæftigede individer uden en ph.d. grad inden for hver branche.

Når dette er opfyldt, kan vi opdele virksomhederne på branche og hvorvidt de har en ph.d. ansat. For at vi kan oplyse omsætningen skal kravene 1. og 2. være opfyldt.

- b) For hver kombination mellem branche og ph.d. ansat (ja/nej) skal der være minimum 3 virksomheder.
- c) De to største virksomheder i samme kombination må højst have 85 pct. af den samlede omsætning i den pågældende kombination.

Når kravene a., b. og c. er opfyldt, kan man oplyse den samlede omsætning i hver branche fordelt på om virksomhederne har ansat en ph.d. eller ej.

Håndtering af
diskretionsproblemer

Eventuelle diskretioneringsproblemer håndteres som beskrevet enkeltvis for henholdsvis Person- og Erhvervsstatistik.

Hvis vi følger eksemplet ovenfor, så kan diskretioneringskravene tjekkes i nedenstående tabel:

Tabel 3 Dominansproblem ved kobling mellem erhvervs- og personstatistik

		Antal		Omsætning	
Diskretionering		personer	virksomheder	Omsætning	to største
Branche 1	Nej	500	30	100 mio. kr.	70 mio. kr.
- Med Ph.d.	Ja, sekundær	30	10	30 mio. kr.	20 mio. kr.
- Uden Ph.d.'er	Ja, primær	470	20	70 mio. kr.	65 mio. kr.

Krav a. er opfyldt idet at der er mindst 3 personer med og mindst 3 personer uden en Ph.d. grad, der er ansat i den pågældende branche. Krav b. er også opfyldt idet der er nok virksomheder med og uden en ph.d. ansat. Til gengæld er krav c. ikke opfyldt, da de to største virksomheder i branchen uden ph.d. ansatte, udgør mere end 85 pct. af omsætningen, hvorfor denne skal diskretioneres. Omsætningen for virksomheder med ph.d. ansatte diskretioneres tilsvarende eksempel 2 i erhvervsstatistikafsnittet. Bemærk, at antal personer og antal virksomheder gerne må oplyses fordelt på med og uden ph.d.

Undtagelser vedrørende diskretionering

Offentlige institutioner samt private og selvejende institutioner, der løser opgaver for staten og kommuner i henhold til indgåede driftsaftaler eller driftsoverenskomster eller i henhold til lovgivning, er ikke omfattet af Danmarks Statistiks regler for diskretionering af virksomheder. Eksempler herpå er private og selvejende daginstitutioner, plejehjem og botilbud, alle uddannelsesinstitutioner og private virksomheder der udbyder undervisning eller uddannelse, der er godkendt af staten og helt eller delvist finansieret af offentlige midler

Eksterne brugere kan få koblet de data, der stilles til rådighed fra Danmarks Statistik, sammen med deres egne data, såfremt det er påkrævet af hensyn til projektets gennemførelse. Dette kræver at de på forhånd har skaffet Datatilsynets godkendelse heraf. Selve koblingen foretages af Danmarks Statistik.

Bilag 2. Eksterne brugeres adgang til individdata

Adgang til individdata Eksterne brugere kan, såfremt de opfylder en række betingelser, få adgang til at analysere individdata på Danmarks Statistik. Med individdata forstås data, som er knyttet til et enkelt individ eller en enkelt virksomhed i modsætning til aggregerede data, som alene beskriver grupper af individer eller virksomheder.

Eksterne brugere kan bruge individdata via en af Danmarks Statistiks fire serviceordninger:

1. Forskerordningen
2. Ministerieordningen
3. Lovmodelordningen
4. Datavarehuse

De fire ordninger er nærmere beskrevet nedenfor.

Forskerordningen

Forskerordningen kan bruges af forskere/analytikere, som på forhånd er tilknyttet en institution, som er autoriseret til at få adgang til data på Danmarks Statistik⁴.

Kun institutioner, som er af varig karakter, som har en ansvarlig chef og flere forskere/analytikere kan autoriseres, idet sanktioner ved brud på reglerne ellers vil være uden større effekt. Autorisationer tildeles af rigsstatistikeren.

Før en institution kan autoriseres foretager Danmarks Statistik en konkret bedømmelse af ansøgerens troværdighed som databrunder. For interesseorganisationer og virksomheder er det relevant at se på ejerskabet, på medarbejderstabens kompetencer samt de opgaver, som er løst for specielt offentlige kunder. Der kan blive tale om at rette henvendelse til disse kunder for at få en udtalelse. Når en institution er autoriseret, kan der indgås aftaler med institutionens konkrete forskere/analytikere.

Følgende institutioner kan autoriseres:

- *Brugergruppen defineret under rammeaftalen mellem Danmarks Statistik og Videnskabsministeriet.* Denne gruppe omfatter alle ansatte på offentligt finansierede forskningsprojekter, ansatte i offentlige forsker- og analysemiljøer (dvs. universiteter, sektorforskningsinstitutter, ministerier, styrelser mv.) samt forskere ansat hos alment velgørende fonde i Danmark.
- Inden for den private sektor kan følgende organisationer med et mere varigt forsknings- og analysemiljø som udgangspunkt opnå autorisation:
 - *Interesseorganisationer*
 - *Konsulentfirmaer* kan autoriseres, men kan som udgangspunkt ikke få adgang til mikrodata, der indeholder virksomhedsdata. Rigsstatistikeren kan dog give dispensation til konsulentfirmaer, der udfører udredning eller forskning for en offentlig myndighed eller en interesseorganisation

⁴ Der er udarbejdet en detaljeret vejledning omkring regler for hjemsendelse af output fra ordningen: Retningslinjer for hjemsendelse af analyseresultater jf. linket: www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningsservice/Vejledninger. Danmarks Statistik logger og stikprøvekontrollerer alt output, der hjemsendes via forskerordningen.

- *Andre enkeltvirksomheder* kan autoriseres, men kan ikke få adgang til mikrodata, som indeholder virksomhedsdata.
- Danske forskere, som i en periode arbejder i udlandet, men som er tilknyttet et autoriseret dansk forskningsmiljø, kan på forskningsmiljøets ansvar få etableret ekstern elektronisk adgang i udlandet.
- *Udenlandske forskere* kan få adgang til data via en dansk autoriseret institution på den pågældende institutions ansvar.

Hvilke data kan der gives adgang til?

Som udgangspunkt kan autoriserede institutioner få adgang til alle typer afidentificerede person- og virksomhedsdata med de begrænsninger, der følger af ovenstående regler om konsulentfirmaer og andre enkeltvirksomheder samt need-to-know princippet. Dog gælder det for afidentificerede virksomhedsdata, at der først gives adgang til dem et år efter referenceperioden eller referenceåret. Årsagen til dette er, at der ellers vil kunne blive afsløret konkurrence- eller markeds-mæssigt følsomme oplysninger. Det er særligt problematisk, hvis der om børsnoterede virksomheder afsløres information, som ikke er kendt af markedet. Detaljerede produktdata om enkeltvirksomheder underkastes en særlig diskretionering, før de stilles til rådighed som individdata.

Forsknings- eller analyseprojekter afidentificeres med en separat nøgle, så det ikke er muligt for de eksterne brugere at sammenkæde data på tværs af projekter. Det gælder dog ikke for særlige projektdatabaser, der kan oprettes for storkunder, som igennem en årrække har demonstreret et særligt behov for at kunne analysere på udvalgte registre. På en projektdatabase har de pågældende storkunder tilknyttet et mindre antal projektadministratorer, som har rettigheder til selv at forberede udtræk til nye del-undersøgelser under projektdatabasen. Overførslen af data til nye projekter godkendes og udføres altid af Danmarks Statistik.

Adgang til individdata gives efter et "need-to-know" princip, dvs. at forskere/analytikere kun får adgang til de data, som er påkrævet til deres nærmere beskrevne formål. Institutioner, der ønsker adgang til individdata, skal derfor i en projektbeskrivelse til Danmarks Statistik dokumentere, at det ønskede data-indhold og projektbeskrivelsen står i rimeligt forhold til hinanden. Hvis problemstillingen fordrer og begrundet brugen af en totalpopulation, kan der gives adgang til totalmaterialet, ellers gives som udgangspunkt kun adgang til afgrænsede populationer.

Data kan herudover begrænses i form af særlige grupperinger eller udsnit, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til at sikre datafortroligheden i populationen. Det kan fx være tilfældet i analyser, som kun omfatter meget små populationer. eller analyser, der har behov for at opdele populationen i små geografiske enheder. I sådanne tilfælde kan der være behov for at aggregere eller helt fjerne oplysninger i datasættet.

Endvidere kan Danmarks Statistik i særlige tilfælde afvise en forskers eller analytikers ønsker om individdata på grund af manglende datakvalitet – primært i forbindelse med sammenstilling af oplysninger fra forskellige statistikområder. Dette gælder både for person- og virksomhedsdata.

Ministerieordningen

Centrale statslige myndigheder som departementer, styrelser o. lign. kan på grund af deres særlige analysebehov få adgang til data på mere fleksible vilkår end de øvrige forsknings- og analysemiljøer.

Ministerieordningen er baseret på en skriftlig aftale mellem et givet departement eller styrelse og Danmarks Statistik. Aftalen fastslår hvilke emneområder og dataregistre det pågældende ministerium har behov for og derfor kan få adgang til. „Need-to-know“ vurderinger foretages her ikke på projektniveau, men samlet for hele det pågældende ressort. Det vil sige, at et ministerie kan få adgang til de data, som er fagligt relevant for de pågældende departementers og Styrelser arbejder. Det vurderes årligt, hvorvidt det pågældende ministerium fortsat har behov for de data, der ligger under ordningen.

Ministerieordningen kan indeholde såvel person- som erhvervsdata alt efter det enkelte ministeriums behov.

Der skal under ministerieordningen ikke - som under forskerordningen - udfærdiges konkrete projektbeskrivelser, hver gang brugerne skal foretage en analyse på data. Brugere får her generel adgang til hele den pakke af data, som fremgår af formålsbeskrivelsen. Ændres deres databehov over tid, tilpasser Danmarks Statistik deres dataadgang efter de nye behov.

For hvert ministerieområde, der ønsker at benytte sig af denne nye mulighed, skal der underskrives en autorisationsaftale, som fastslår betingelserne for dataadgangen. I autorisationsaftalen angives, hvem der har ansvaret for, at de analysemedarbejdere, der tilkøbes ordningen, er bekendt med Danmarks Statistiks datafortrolighedsregler. Derudover skal de enkelte medarbejdere, der skal analysere på data, godkendes af Danmarks Statistik. De brugere, som det enkelte ministerium ønsker at give adgang til at bruge deres ministerieordning, tilkøbes og administreres af Danmarks Statistik, på helt samme måde som brugere af forskerordningen.

Departementer og styrelser kan gennemføre analyser på de afidentificerede individdata. Data lægges på Danmarks Statistiks særlige ministerieservere, hvortil der gives online adgang over en krypteret forbindelse via internettet. Output fra analyserne kan hjemsendes, men individdata må aldrig forlade Danmarks Statistiks servere. Reglerne for hjemsendelse er de samme for Ministerieordningen som for Forskerordningen. Reglerne er beskrevet i vejledningen Retningslinjer for hjemsendelse af analyseresultater jf. linket:<http://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningsservice/Vejledninger>. Danmarks Statistik logger og stikprøvekontrollerer alt output, der hjemsendes.

Departementerne og styrelserne kan koble de data, der stilles til rådighed fra Danmarks Statistik, med egne data, men skal selv sørge for Datatilsynets godkendelse.

Når ordningen er godkendt i Forskningsservice, skal departementet eller styrelsen udarbejde en liste over de medarbejdere, der skal have adgang til ordningen. Kun de medarbejdere, der står på listen, får adgang til ordningen. Hver enkelt analysemedarbejder skal herefter underskrive en aftale om betingelserne for adgangen. Slutteligt oprettes personlige passwords til hver enkelt medarbejder.

Lovmodellen

Lovmodellen er en helt særlig model for de dele af centraladministrationen, som har behov for at udføre *lovforberedende analyser på regeringens økonomiske modeller*. Ordningen har eksisteret siden midt 80'erne. Ordningen kan bruges af de dele af centraladministrationen, som udfører lovforberedende analyser. Departementer, som ønsker at bruge Lovmodellen godkendes af både Danmarks Statistik og af det departement, som har ansvaret for lovmodellen.

Lovmodellens "Need to know" princip

Ministeriernes lovforberedende arbejde stiller helt særlige krav til dataadgang. Da lovforberedelsesarbejdet ofte har fortrolig karakter, skal Danmarks Statistik ikke have oplysning om, hvilke konkrete formål oplysningerne bruges til. Need-to-know princippet gælder dog også for lovmodellen, men på den måde, at der under lovmodellen stilles de data til rådighed, som *generelt* kan siges at være nødvendige for lovforberedende analyser. Hvilke oplysninger, det drejer sig om, aftales mellem Danmarks Statistik og det departement, der har ansvaret for ordningen.

På grund af det generelle formål, inkluderer lovmodellen meget omfattende og tværgående data. Til gengæld er det en ufravigelig betingelse, at ordningerne kun bruges til lovforberedende analyser. De må således hverken bruges til administrative formål eller løbende statistikproduktion.

Lovmodellens dataadministrator og brugere

Lovmodellens dataarbejde foretages af et mindre antal dataadministratorer (3-4 personer), som er underlagt de samme datasikkerhedsforpligtigelser, som medarbejdere på Danmark Statistik, men ansat i det departement, som har ansvaret for lovmodellen. Disse særlige dataadministratorer fremskaffer, behandler og tilrettelægger de data, som er nødvendige for lovmodellens brugere. Dataadministratorerne danner de modeldatasæt, modellen har behov for og sørger for at de enkelte enheder (individer eller familier) tildeles forskellig løbenummer i de forskellige datasæt, så det ikke er muligt at kombinere viden om enhederne på tværs af forskellige datasæt.

Lovmodellens data må og kan kun bruges af autoriserede medarbejdere i departementerne. En autorisation skal være godkendt af den ansvarlige kontorchef i det pågældende ministerie. Det er lovmodellens dataadministratorer, som autoriserer lovmodelbrugerne og vedligeholder lister over hvilke lovmodelbrugere, der er aktive inden for de enkelte ministeriers områder. Disse lister sendes halvårligt til Danmarks Statistik. Departementscheferne har ansvaret for, at reglerne overholdes, og at der ikke sker misbrug af oplysningerne.

Lovmodelbrugerne kan gennemføre analyser på de afidentificerede individdata, som ligger i lovmodellen. Data lægges på Danmarks Statistiks særlige Lovmodelserver, hvortil der gives on-line adgang over en krypteret forbindelse via internettet. Output fra analyserne kan hjemsendes, men individdata må – i lighed med de øvrige ordninger – ikke forlade Danmarks Statistiks servere.

Lovforberedende arbejde i Styrelser

Departementerne kan beslutte at uddelegere dele af det lovforberedende arbejde til en eller flere styrelser i deres ministerium. I sådanne tilfælde skal den pågældende styrelse forud for ethvert projekt, hvor systemet anvendes, indgå en skriftlig aftale med Danmarks Statistik, der klart præciserer formål, forudsætninger og bearbejdningsproces i projektet.

Lovmodel-ordningen kan kun indeholde persondata.

Brugen af fulde populationer i Lovmodellen I helt særlige tilfælde kan enkelte navngivne brugere af Lovmodellen, for en begrænset periode og med et specifikt formål få adgang til udvalgte data for den *fulde population*. Dette kræver i hvert enkelt tilfælde, at Danmarks Statistik giver skriftlig tilladelse hertil.

Datavarehuse

I forbindelse med etablering af et ministerielt datavarehus indgås en udviklings- og driftsaftale.

Datavarehuset vil typisk indeholde data på cpr- eller cvr-niveau, men cpr-/cvr-nummeret vil være erstattet af en neutral ident, som tildeles af DST. Med den neutrale ident som nøgle vil der være mulighed for at koble DST's data med data, som ministeriet placerer i datavarehuset.

Ministerielle medarbejdere har adgang til datavarehuset i udviklingsfasen og i den efterfølgende driftsfase. DST etablerer fleksible rammer, der betyder, at datavarehuset kan udvikles og udbygges med nye dataområder over tid, herunder en løbende udvidelse af hardware platformen.

Adgangen til datavarehuset vil typisk være opdelt efter brugergrupper med forskellige behov og dermed med forskellige rettigheder og muligheder for adgang til data. Udtræk fra datavarehuset logges, og DST fører kontrol med, at udtræk for data overholder DST's datafortrolighedspolitik.

Driften af datavarehuset sker i DST's it-miljø og sikkerhedszone.

DST har ansvaret for:

- Fastlæggelse af krav til opbygning og teknisk infrastruktur, der tilgodeser hensynet til varetægelse af datasikkerheden og fortroligheden
- Fysisk datasikkerhed og fortrolighed
- Basal it-drift, dvs. køling, strøm, nødstrøm, brandsikring, systemovervågning mv. i DST's it-miljø
- Brugeradministration

Ministeriet har ansvaret for:

- Udvikling og vedligehold af løsningen
- Logisk datasikkerhed (anonymisering) i brugergrænsefladen (godkendes af DST)
- Afholdelse af udgifter til drift og vedligeholdelse af datavarehuset
- Dataindsamlings- og offentliggørelsesprocedurer ændres ikke, fordi oplysningerne samles centralt på et datavarehus placeret hos DST.

Administration af adgangen til datavarehuset følger procedureerne beskrevet under Ministerieordningen.

Eksempel Danmarks Statistik og Uddannelsesministeriet har etableret et uddannelsesdatavarehus om uddannelsessektoren, der kan indeholde alle relevante data på individ- og institutionsniveau.

Datavarehuset er placeret i DST's driftsmiljø og omfattet af de drifts- og sikkerhedsprocedurer, der er gældende for DST's generelle virksomhed. Danmarks Statistik kan tilbyde lignende datavarehusløsninger for øvrige ministerier og statslige styrelser.

Med datavarehusordningen vil ministeriet have en fleksibel og brugervenlig adgang til data fra DST i kombination med egne data fra administrative kilder. Datavarehuset kan anvendes til analyser, ledelses- og styringsformål samt forskellige former for rapporteringer. Data kan i lighed med andre ordninger ikke anvendes til administrative afgørelser eller forvaltning vedrørende enkeltpersoner. Endvidere skal udtræk af data og offentliggørelser overholde DST's data-fortrolighedspolitik.

Udlevering af individdata til eksterne brugere

Ikke udlevering af Danmarks Statistiks data	Som det fremgår af de tre ovenfor beskrevne modeller udleverer Danmarks Statistik normalt ikke individdata til eksterne brugere. I særlige situationer, hvor der er en helt særlig grund til, at en ekstern bruger ønsker data udleveret, kan dette behov imødekommes, hvis datasættets oplysninger diskretioneres, så enkeltpersoner eller -virksomheder ikke kan genkendes. Kravene til dette svarer til, hvad der gælder for tabeller, og datasættet vil da også have karakter af at være en "udrullet" tabel.
Serviceopgaver uden data fra Danmarks Statistik	Datasæt, som indeholder oplysninger indsamlet specielt til en serviceopgave, kan udleveres til kunden, <i>men der må ikke indgå data fra Danmarks Statistiks registre</i> . Danmarks Statistik er ansvarlig myndighed med anmeldelsespligt, hvis der er tale om fortrolige data ⁵ .
Undervisningsdatasæt	Danmarks Statistik har tidligere konstrueret særlige undervisningsdatasæt ud fra relevante registre til brug i statistikundervisning på universiteter og lignende uddannelsesinstitutioner. Disse opdateres ikke længere. Datasættene er omhyggeligt aggregeret eller sløret, så ingen personer direkte eller indirekte kan identificeres via datasættene.
Datasæt til forskningsbrug i internationale statistiksamarbejder	Tilsvarende kan Danmarks Statistik ud fra relevante registre konstruere særlige forskningsdatasæt til brug for komparative undersøgelser, som ønskes gennemført inden for de internationale statistiksamarbejder. Kravene til frigivelse af denne type anonymiserede data er de samme som kravene til undervisningsdatasæt.
Serviceopgaver på kombineret datagrundlag kan ikke udleveres	I forbindelse med serviceopgaver, hvor data fra kunden kombineres med data fra Danmarks Statistik, gælder det, at data <i>ikke</i> kan udleveres i form af individdata. Det gælder også, når Danmarks Statistik som et led i opgaven har gennemført en supplerende dataindsamling for brugeren. Datasæt af denne kombinerede art kan dog stilles til rådighed gennem forskerordningen.

⁵ Danmarks Statistik gennemfører dataindsamlingen i eget navn og optræder derfor i rollen som ansvarlig myndighed og ikke som databehandler.

Bilag 3. Videregivelse af personhenførbare data til andre offentlige myndigheder

Danmarks Statistik kan i helt særlige tilfælde undtagelsesvis videregive personhenførbare data til andre offentlige myndigheder, jf. Bekendtgørelse om videregivelse af personoplysninger omfattet af databeskyttelseslovens § 10, stk. 1 og 2 (Bekendtgørelsen). Det vil kun ske undtagelsesvist i tilfælde, hvor formålet med videregivelsen ikke kan opnås ved anvendelse af en af de ordninger for adgang til mikrodata, som findes i Danmarks Statistik jf. Datafortrolighedspolitikens afsnit 6. Rigsstatistikeren tager konkret stilling til anmodningen om videregivelse af personhenførbare data i hvert enkelt tilfælde. Nedenfor er beskrevet proceduren for anmodning om videregivelse af personhenførbare data.

Trin 1 Redegørelse fra den offentlige myndighed

Den offentlige myndighed fremsender en redegørelse til Danmarks Statistik (jf. skabelon nedenfor) med en begrundelse for, hvilke data i henhold til gældende lovgivning de ønsker at modtage. I denne redegørelse skal bl.a. redegøres for, hvorfor undersøgelsen ikke kan gennemføres i Danmarks Statistiks eksisterende analysemiljø (ministerieordningen, forskerordningen). I henhold til Bekendtgørelsen § 3 skal data videregives i pseudonymiseret form. Er det strengt nødvendigt for udførelsen af undersøgelsen, kan der i henhold til Bekendtgørelsen § 4 videregives personhenførbare data. Skal den offentlige myndighed modtage personhenførbare data, så skal der redegøres for, hvorfor dette er strengt nødvendigt for udførelsen af den pågældende undersøgelse.

Trin 2 Vurdering af redegørelse

Anmodningen vurderes af DST's datafortrolighedsudvalg. Datafortrolighedsudvalget kan inddrage Datatilsynet i vurderingen.

Datafortrolighedsudvalget indstiller på baggrund af vurderingen til drøftelse i DST's direktion og til beslutning af Rigsstatistikeren.

Bestyrelsen orienteres i form af en meddelelse til bestyrelsesmøderne om indkomne anmodninger og resultatet af DST's behandling af anmodningen.

Trin 3 Behandling af godkendte videregivelsesaftaler

Såfremt Rigsstatistikeren godkender anmodningen om videregivelse af data indgås der en aftale med den pågældende myndighed.

I aftalen skriver myndigheden under på, at:

- Oplysningerne alene vil blive brugt i statistisk eller videnskabeligt øjemed
- Oplysningerne ikke må videregives til tredjemand
- Formidlingen af resultaterne ikke må ske på en sådan måde, at det er muligt direkte eller indirekte at identificere enkeltpersoner
- Myndigheden i øvrigt vil overholde alle relevante regler i DST's datafortrolighedspolitik ved sin anvendelse af de videregivne data

Og myndigheden gøres opmærksom på, at såfremt DST konstaterer overtrædelser af aftalen og de regler, der er knyttet til den vil det blive indrapporteret til Datatilsynet eller anden relevant myndighed.

Aftalen indeholder også en beskrivelse af finansieringen af arbejdet med og administrationen af videregivelsen. Finansieringen foregår efter statens regler om indtægtsdækket virksomhed og aftalen administreres af DST Consulting.

Anmodninger imødekommes for et år ad gangen, men kan fornyes ved en skriftlig anmodning fra den offentlige myndighed, hvor der gøres rede for, at der fortsat er behov for at modtage data. Såfremt der alene er tale om en videreførelse af aftalen i uændret form kan forlængelsen godkendes af Datafortrolighedsudvalgets formand. Ønsker om ændringer af aftalen skal behandles i Datafortrolighedsudvalget.

Selve videregivelsen af data efter at ovenstående procedurer er gennemført og de nødvendige aftaler er indgået og underskrevet fortages af DST's IT-Center.

Skabelon

Anmodning om overførelsen af direkte identificerbare data fra Danmarks Statistik til anden offentlig myndighed

Myndighedens navn:

Ansvarlig for myndighedens datasikkerhed: (navn, titel, mailadresse)

Beskrivelse af data

Redegørelse

I henhold til databeskyttelsesforordningen artikel 5 stk. 1 litra 6) skal personoplysninger: *'indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og må ikke viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål; viderebehandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål i overensstemmelse med artikel 89, stk. 1, skal ikke anses for at være uforenelig med de oprindelige formål (»formålsbegrænsning«).* DST videregiver derfor oplysninger udelukkende til statistiske og videnskabelige undersøgelser.

1. Gør rede for hvilken statistisk eller videnskabelig undersøgelse, der er tale om.
2. Gør rede for hvorfor overførelsen ikke kan følge Datatilsynets anbefaling om, at oplysninger i videst muligt omfang skal videregives i en form, så de ikke er personhenførbare (direkte identificerbare), og gøre rede for hvorfor de ønskede direkte identificerbare oplysninger konkret er nødvendige for den pågældende undersøgelse.
3. Gør rede for hvorfor undersøgelsen ikke kan gennemføres i Danmarks Statistiks eksisterende analysemiljø (ministerieordningen, forskerordningen).

Dokumentation

Dokumentation for at den konkrete videregivelse og behandling er lovlig i henhold til GDPR og anden relevant lovgivning.

Bilag 4. Tilbage melding til dataleverandører

Persondata

Danmarks Statistik følger naturligvis databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, hvorfor oplysninger indhentet til statistik alene må benyttes til at udføre statistiske undersøgelser.

Virksomhedsdata

Indberettede virksomhedsdata kan sendes tilbage til den indberettende virksomhed i fire forskellige situationer, som behandles i de følgende fire afsnit.

Hvis der er tale om udlevering til tredjemand, eller hvis udleveringen ikke sker for at sikre retvisende indberetninger, kræver det en godkendelse af Datatilsynet. For Datatilsynet er det ikke afgørende, om det er den oprindelige indberetning, eller om det er en fejlrettet version af indberetningen.

For Datatilsynet er det formålet med tilbageleveringen, der er centralt i forhold til om data kan udleveres – og om der er tale om oplysninger til tredjemand eller oplysninger indberettet til andre administrative myndigheder.

Hvis virksomheden har skiftet CVR-nummer eller ejer, er dette ikke en videregivelse til tredjemand. Dette forudsætter dog, at der er tale om en overdragelse af hele virksomheden, herunder dataansvaret for de pågældende oplysninger. Ellers skal der søges om tilladelse i Datatilsynet.

Ovenstående principper gælder alle fire nedenstående situationer.

Tilbagelevering af oplysninger virksomheden selv har bedt om

Virksomhederne kan som hovedregel altid hente deres seneste indberetning ved at logge på Virk.dk med NemID. Hvis virksomhederne alligevel henvender sig og ønsker en længere tidsserie, som de selv har indberettet, fordi de fx har mistet deres tidligere indberetninger eller ikke har gemt deres indberetninger løbende, gælder følgende vilkår:

- de oprindeligt indberettede data kan sendes tilbage til den indberettende virksomhed, hvis det understøtter en aktuell indberetning. Det er en individuel vurdering fra sag til sag, hvor langt tilbage i tiden data er relevante. Der kan ikke medsendes andre data
- der skal foreligge en skriftlig anmodning fra virksomheden om at få data udleveret
- data skal sendes på et sikkert medie

Det betragtes som et sikkert medie, hvis data sendes via Digital post eller via krypteret e-mail. Data kan undtagelsesvist sendes med anbefalet brev, fx på en cd-rom.

Tilbagelevering af indberettede oplysninger i forbindelse med fejlsøgningen

Tilbagelevering af indberettede oplysninger i forbindelse med fejlsøgning betragtes ikke som en videregivelse til tredjemand, og det er derfor ikke nødvendigt at søge Datatilsynet om tilladelse til at udlevere disse data til den indberettende virksomhed. Det forudsætter dog, at der kun tilbageleveres oplysninger som virksomheden selv har indberettet til Danmarks Statistik. Det samme gælder, hvis der er tale om pre-udfyldelse af tidligere indberettede oplysninger for at understøtte indberetningen eller om fejlsøgning under selve indberetningen. Når

en digital indberetningsløsning pre-udfyldes med data fra en tidligere indberetning, kan det være hensigtsmæssigt at anvende fejlrettede data. Dette gælder uanset, om de fejlrettede data er bekræftet af virksomheden eller ej. Formålet er at undgå gentagelser af tidligere fejl og dermed forebygge systematiske fejl.

Indberettede oplysninger bør som hovedregel rettes i den digitale indberetningsløsning på Virk.dk, enten under selve indberetningen eller ved at virksomheden efterfølgende genåbner indberetningen, retter data og genindberetter. Hvis det undtagelsesvist er mere hensigtsmæssigt at fremsende data til virksomheden gælder samme vilkår som under 'Tilbagelevering af oplysninger virksomheden selv har bedt om'.

Det er virksomheden, der bestemmer, hvem der har adgang til at indberette til Danmarks Statistik og som dermed får adgang til de indberettede oplysninger. Der kan derfor ikke stilles krav om, at data skal rettes af den samme person som har indberettet, og som indberetningen er låst til. Hvis indberetningen er låst, kan virksomheden skriftligt anmode Danmarks Statistik om at få den låst op, så andre medarbejdere har adgang til data.

Tilbagelevering af andre end indberettede data i forbindelse med fejlsøgningen

Hvis det er nødvendigt for fejlsøgningen, at fremsende oplysninger, som virksomheden har indberettet til andre offentlige myndigheder, er der tale om en videregivelse til tredjepart. Hvis oplysningerne kan henføres til enkeltpersoner/enkeltmandsejede firmaer, skal dette godkendes af Datatilsynet. Der kan fx være tale om virksomhedens momsindberetning til SKAT.

Tilbagelevering af bearbejdede data på baggrund af de indberettede oplysninger

For at øge virksomhedernes forståelse og motivation for at indberette, kan det være relevant at tilbagelevere de samme eller bearbejdede versioner af virksomhedernes indberetninger. At virksomheden kan bruge de tilbageleverede oplysninger til egne statistiske formål ændrer ikke ved muligheden for tilbagelevering. Hvis virksomhedens indberetninger om økonomiske forhold sammenholdes med en referencegruppe, fx for at bremse virksomheden, skal referencegruppens tal være aggregerede tal, så det ikke er muligt at udlede, hvad de enkelte virksomheder har svaret.

Hvis virksomheden indberetter personoplysninger om sine medarbejdere, fx om sygefravær eller løn, skal tilbagemeldingen af virksomhedens indberetning være aggregeret, så man ikke kan se, hvad der er indberettet for den enkelte medarbejder. Dette skyldes, at der er tale om tilbagelevering af personidentificerbare oplysninger, hvilket er omfattet af databeskyttelseslovens bestemmelser. Da der ikke er tale om tjek af fejl i indberetningen er denne tilbagelevering ikke et led i dataindsamlingen.

Bilag 5. Stikprøvebaserede opgørelser

Stikprøvebaserede opgørelser skal leve op til samme krav som personstatistik.

Diskreteringsmetoder

Gruppering og trunkering	I personstatistik grupperes variabelværdier til et niveau, hvor genkendelse ikke er mulig. Hvis de konkrete værdier bruges, kan trunkering (afskæring af yder-værdier) være påkrævet for at undgå isolerede observationer med ekstreme variabelværdier.
Opdeling af tabel	En tabel med kombination af mange variabler kan opdeles i flere tabeller. Hvis det sker, skal det sikres, at der ikke er indirekte links via variabelværdier mellem tabellerne, der muliggør personidentifikation.
Udeladelse	Endelig kan observationer udelades fra tabellen. I så fald kan det være nødvendigt med konsekvensudeladelser af andre observationer for at undgå en mulighed for at deducere sig frem til den udeladte observation.

Eksempler

Af en tabel om befolkningen i et givent geografisk område fremgår det, at der er en mand, han er skolelærer, er 50 år gammel, og han har en indkomst på 300.000 kr. Her skal der diskretioneres. Tabellen kunne også vise, at der i området er 2 mænd, de er begge skolelærere og 50 år gamle og i gennemsnit tjener 350.000 kr. I dette tilfælde kan den ene skolelærer regne sig frem til, hvad den anden tjener. Her skal der også diskretioneres.

Individuel vurdering	Man kan ud fra eksemplet konkludere, at diskreteringen kan håndteres ved at have tre observationer i en tabelcelle. Krav derudover må vurderes konkret ud fra et nøje kendskab til de anvendte variables identifikationskraft og de variabelkombinationer, som indgår.
Indsamling for givne PNR	Der forekommer situationer, hvor en dataleverandør finder det hensigtsmæssigt, at Danmarks Statistik meddeler personnumre for den personkreds, som data skal vedrøre. Hvis fremgangsmåden er nødvendig for at sikre datas validitet eller sikre fortrolighed omkring stærkt følsomme data, skal det ske på følgende vilkår: <ul style="list-style-type: none"> • Der må ikke være tilknyttet yderligere oplysninger. • Der skal være sikkerhed for, at de sendes til rette modtager.

Tilbage melding til dataleverandør	Tilbage melding må kun ske, hvis der er tale om generelle systematiske fejl i materialet, eller hvis tilbage meldingen sker som led i en opdatering af en tidligere indberettet population, og de tilbage leverede data ikke kan benyttes til administrative formål.
------------------------------------	--

Hvis en tilbage melding om fejl har konsekvenser for en person vil Danmarks Statistik ikke udlevere personoplysninger til en dataleverandør.

Frivillig medvirken i dataindsamling (Survey)

Anvendelse af navn mv.

Navn, adresse, e-postadresse og telefonnummer kan anvendes til direkte respondentkontakt i forbindelse med dataindsamling og kun til dette formål.

Indsamling til serviceopgave	Indsamling af data som led i en serviceopgave er at sidestille med indsamling til Danmarks Statistiks egne surveys og er frivillig.
------------------------------	---

Personstikprøver til forskningsprojekter og serviceopgaver	<p>I forbindelse med dataindsamling til serviceopgaver kan Danmarks Statistik udtage en stikprøve af personer udvalgt og sammensat på grundlag af oplysninger i Danmarks Statistiks registre. Det må ikke i spørgeskemaet tages for givet man opfylder udvalgskriterierne, så der skal spørges hertil og respondentens svar skal styre interviewet.</p> <p>Hvis udvalgskriterierne for stikprøven omfatter oplysninger, der ifølge databeskyttelsesloven er følsomme, skal der trækkes en ekstra stikprøve af resten af populationen, og det må ikke i dataindsamlingen fremgå, om man opfylder de primære udvalgskriterier eller ej. Ekstrastikprøven skal være på mindst 1.000 personer eller mindst 25% af stikprøven, og spørgsmålene til ekstrastikprøven skal give mening for respondenterne.</p>
Undersøgelsens emner	<p>Som hovedregel accepteres alle spørgsmål af samfundsbelysende karakter, som falder i naturlig forlængelse af Danmarks Statistiks almene virksomhed. Dette omfatter også spørgsmål om helbredsmæssige forhold. Der må ikke stilles spørgsmål om forbrug af eller holdning til varemærkespecifikke produkter, da de ikke falder i naturlig forlængelse af Danmarks Statistiks almene virksomhed.</p>
Personstikprøver til analyseformål	<p>Danmarks Statistik kan stille svarene fra en stikprøve til rådighed for et analyseprojekt på følgende betingelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersøgelsens emner og formål skal følge Danmarks Statistiks praksis vedrørende surveys, og spørgeskemaets indhold og udformning skal være i overensstemmelse hermed. • Stikprøven skal udtrækkes og eventuelt stratificeres i overensstemmelse med Danmarks Statistiks regler for udtræk af stikprøver jf. ovenfor. • Danmarks Statistik skal være ansvarlig for dataindsamlingen og kontakten til respondenterne, og den skal foregå i Danmarks Statistiks navn. • Danmarks Statistik gennemfører dataindsamlingen og klargøring af de indkomne data selv eller benytte et eksternt servicebureau til helt eller delvist at udføre disse opgaver. Der skal i sidstnævnte fald indgås en databehandleraftale mellem servicebureauet og Danmarks Statistik. • Der kan tilføres data fra Danmarks Statistiks registre. • Forskeren kan få adgang til afidentificerede data. • Hvis stikprøven er udtrukket på baggrund af registeroplysninger eller der indgår registervariabler i datasættet skal hver undergruppe i populationen dannet på baggrund af registervariablerne indeholde mindst 10 observationer
Udleveringer af navne til kvalitative interview til offentlige myndigheder	<p>Til brug for opfølgende kvalitative interviews med en mindre del af en stikprøve kan navne- og kontaktoplysninger udleveres. Følgende praksis anvendes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælgelsen kan udelukkende ske på baggrund af svar som interviewpersonen selv har oplyst i forbindelse med dataindsamlingen om fx modtagelse af hjemmehjælp (og ikke registeroplysninger herom). Ud over navne- og kontaktoplysninger kan kun udleveres hovedgrupper til brug for de kvalitative interviews. • Der må ikke indgå følsomme spørgsmål som grundlag for udvælgelsen. • Personen bliver i interviewet spurgt, om navn og kontaktoplysninger må udleveres til forskeren og skal have svaret ja hertil, for at de kan udleveres til forskeren til et opfølgende interview. • En person, der juridisk tegner den offentlige institution, skal stå inde for Datatilsynets krav til fortrolighed og sikkerhed. Der indgås en skriftlig

aftale med den dataansvarlige for myndigheden, og der underskrives af begge parter.

Simpel tilfældig CPR-stikprøve til offentlige myndigheder	<p>En simpel tilfældig stikprøve af personer kan udtrækkes fra Befolkningsstatistikregistret (CPR registeret) og videregives med personnummer til offentlige myndigheder, der i forvejen har adgang til at få lavet stikprøver på CPR. Det sker på følgende betingelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dataindholdet må kun omfatte oplysninger, som Danmarks Statistik har modtaget fra CPR. • Data må kun anvendes til den aftalte undersøgelse. • En person, der juridisk tegner den offentlige institution, skal stå inde for Datatilsynets krav til fortrolighed og sikkerhed. Der indgås en skriftlig aftale med den dataansvarlige for myndigheden. • Der er udarbejdet en særlig kontrakt til denne service. Det skal fremgå, at det alene er forskerens ansvar, hvad der spørges til, og det fremgår af materialet til dataindsamlingen.
Beregning af vægte for bortfald	<p>En ekstern kunde kan overgive CPR-numre fra en stikprøveundersøgelse til statistik- eller forskningsformål til Danmarks Statistik og bede om beregning af opregningsvægte, der ikke kan identificere de bagvedliggende registeroplysninger, men som opregner for det skæve bortfald. Danmarks Statistik tilbageleverer CPR-nummer og vægten. Vægten dannes, så der ikke kan identificeres registeroplysninger, og der derfor alene er tale om en anonymiseret berigelse af det oprindelige datasæt. Tilsvarende kan en ekstern kunde overgive CPR-numre fra en simpel tilfældig stikprøve fra CPR før dataindsamlingen og bortfald og få dannet en proportional stikprøve heraf på baggrund af registeroplysninger, så stikprøven fx har den rigtige fordeling af uddannelse. Da der er tale om en simpel tilfældig stikprøve fra CPR, vil der kun være tilfældige afvigelser, og da det kun er resultatet af den proportionale stikprøve, der leveres tilbage, sker der ikke nogen udlevering af registeroplysninger.</p>

Bilag 6. Databehandleraftaler

Den dataansvarlige kan give en databehandler lov til behandle oplysninger på den dataansvarliges vegne. Dette kræver, at der indgås en databehandleraftale mellem de to parter. Ved en databehandleraftale giver den dataansvarlige instruks til databehandler, om at udføre visse behandlinger på den dataansvarliges vegne. Den dataansvarlige skal naturligvis selv have berettigelse til at udføre disse behandlinger, og databehandleren må ikke udføre behandlinger på eget initiativ. Datatilsynet stiller krav til, at en databehandleraftale skal indeholde en række elementer. Danmarks Statistik har udarbejdet en skabelon for, hvorledes en databehandleraftale kan se ud.

På en række områder har Danmarks Statistik indgået databehandleraftaler. Der er både indgået aftaler, hvor Danmarks Statistik er dataansvarlig og indgår en aftale med en databehandler, og aftaler hvor Danmarks Statistik er databehandler for en anden myndighed, som er dataansvarlig.

Et eksempel hvor Danmarks Statistik indgår aftale med en databehandler kan være, hvor en anden myndighed eller en privat virksomhed står for dataindsamlingen for Danmarks Statistik. Her vil det typisk være specificeret i en databehandleraftale, at den anden myndighed eller virksomhed alene må indsamle data og sende dem til Danmarks Statistik, men ikke selv må benytte data.

Et eksempel hvor Danmarks Statistik indgår en aftale som databehandler med en anden myndighed, som er dataansvarlig, kan være tilfælde, hvor både Danmarks Statistik og den anden myndighed har hjemmel til indsamle de pågældende data. For at undgå dobbeltindsamling indsamler Danmarks Statistik, som typisk har større ekspertise på dette område, data og videresender dem til den anden myndighed samt til Danmarks Statistik selv, hvorefter Danmarks Statistik selv bliver dataansvarlige for disse data og kan bearbejde dem til statistik. I Danmarks Statistiks forskningsservice fungerer Danmarks Statistik også som databehandler.

For yderligere information om databehandleraftaler kan Direktionssekretariatet i Danmarks Statistik kontaktes.